

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus de modo co[n]fitendi et penitendi

[Deventer], [ca. 1498 - 1499]

Circa textum dubitat[ur]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31245

id est dolere sic dicitur peccatorum macula austerum
Et doleat quoties facit illi culpa ferocem

id est emit pia dans verba dans verba
tens verba consolatoria correctoria

Infundens oleum mulces vinumque flagellans

aliqui i. ferocitate quandoque exhibeat dulcedinem

Nunc virgam patris nunc prebeat ubera matris

confessor id est loquatur aut alte pu compe
cite niat verbis scit

Sibilet et cantet stimulet cum cogit oportet

In ista parte auctor determinat de confessione prout respicit confessorem. Et diuiditur. Nam primo ostendit quomodo se habebit confessor in gestis suis quando audit confessiones. Secundo quomodo se habebit in interrogando. Tercio quales excitationes habebit confessor. Quarto comparat confessorem medico. Quinto ostendit in speciali qualis penitentia debet imponi pro peccatis varijs. Sexto de operibus misericordie. Septimo ostendit generaliter quomodo penitentia sit iniungenda. partes patebunt in processu. Prima pars adhuc diuiditur in duas. Nam primo ostendit qualis debet esse confessor. Secundo qualiter debet celare peccata sibi in confessione dicta. ibi **Ut crimen proprium.** Dicit primo sic. q. confessor debet esse dulcis. affabilis. benignus. sapiens. mitis. iustus pius et compatiens. Tunc ibi. **Ut crimen proprium.** Dicit sic. Confessor debet celare peccata peccatorum seu confitentium sicut propria peccata. Et debet esse piger ad penitentiam. et velox ad dei misericordiam. debet etiam se dolentem ostendere quando culpa facit ipsum peccatorem ferocem id est superbum. Debet etiam habere quandoque mollia verba et blanda. et quandoque aspera et ferocia. et debet dare interdum virgam patris. id est austeritatem in verbis et quandoque debet prebere ubera matris. id est dulcia et suauia verba. et quandoque debet sibilare. id est secrete vel basse loqui. et quandoque cantare. id est alte loqui secundum oportunitatem.

Circa textum dubitatur

Primo vtrum vnus confessor possit mutare penitentiam iniunctam ab alio. Secundo quid debet fieri de surdis et mutis. et quomodo debent aut confiteri. Tercio si sacerdos ante confessionem sciret peccatum aliquod vtrum deberet sibi dici in confessione. Quarto que sit pena sacerdotis reuelantis peccata sibi in confessione dicta. Quinto si confitens daret confessori licentiam reuelandi. vtrum possit peccata reuelare. Sexto si confessor cogeretur reuelare. vtrum possit reuelare.

Ad primum dubium respondetur q. si confessor velit mutare penitentiam. debet quattuor aduertere. Primum est q. discretè mutet illam. penitentiam id est q. non imponat leuiorem vel grauiorem penitentiam nisi ex certis et legitimis causis. Secundum est propter rationabilem et necessariam causam. Tercium est

q̄ hoc faciat respectu suorum subditorum. Quartum est q̄ talis peniten-
tia non sit iniuncta pro casu pertinente ad superiorem

¶ Ad secundum respondetur q̄ surdi ⁊ muti debent signis induci ad con-
fessionem ⁊ ad detestationem peccatorum ⁊ si notabiliter percipiatur eorum
deuotio vel voluntas confitendi si possent. iudicandum est de illis sicut de
confessis. Hec raymundus.

¶ Ad terciū rñdet q̄ sic. q̄ illud quod p̄sus sciuit p̄fessor hoc sciuit vt ho-
mo. sed quod p̄ p̄fessionem scit hoc nō scit vt homo. sed vt deus. Et p̄pter
hoc publici peccatores quorum peccata non solum sunt nota sacerdoti. sed etiaz
alijs tenentur p̄fiteri illa peccata publice

¶ Ad quartum respōdetur q̄ pena sacerdotis reuelantis peccata sibi in p̄fes-
sione dicta. Prima est quia peccat mortaliter si verbis vel signis illa reue-
lauit. vt patet extra de penitentia ⁊ remissione. ca. omnis. Secunda est
quia debet deponi de officio sacerdotali. Tercia est q̄ per totam vitā suā
peregrinetur vel in arctum monasterium ad agendum perpetuam penitē-
tiam retrudatur. Unde Gregorius. Laueat sibi ante omnia sacerdos ne
de his que sibi p̄fitentur peccata alicui recitet. non p̄pinq̄uis. nō extraneis. nec
quod absit pro aliqua scandalo. Nam si hoc fecerit deponatur ⁊ omnibz
diebus vite sue peregrinando pergat

¶ Ad quintum respondetur q̄ si confitens daret confessori licentiam re-
uelandi si illud reuelat non frangit sigillum confessionis. tutum est tamē
ne confessor reuelat nisi magne utilitates possent inde sequi. Et hoc dua-
bus de causis. Prima est propter reuerentiam sacramenti. Secunda est
ne confitens postea dicat illum confesorem reuelasse peccata sibi in con-
fessione dicta.

¶ Ad sextum respondetur q̄ si confessor cogitur per obedientiam vel iu-
ramentum vel p̄. am. ⁊ scit tale crimen de tali cuius confessor fuit. tunc
confessor si non potest per aliam viam euadere. potest licite iurare q̄ nescit
illud crimen de illo quāuis tamen scit. nec in hoc est periturus. quia iura-
mentum non cogit eum ad dicendum aliud quā q̄ ipse scit vt homo. sed
quod ipse scit in confessione non scit vt homo sed vt deus. cuius pro tunc
est vicarius. Unde dicit beatus Augustinus. Nichil minus scio q̄ quod
in confessione audio.

in p̄ncipio p̄fessor interroget peccatōr qualiter fidē catholicā habeat

In p̄mis querat contritus quomodo credat

fidelis sit bene. cū corde. id est p̄fiteat̄ cum ore

Sicredat sane corde fateatur et ore

predicta peccatōris peccata diligēter scz p̄fessor

Post hec rimetur peccatis vulnera caute

abominabile vitium p̄fessor dicat aliquod.

Contra naturam culpam nō exprimit vllam

de deteriori peccato homo interrogetur

Nec sup̄ enormi simplex si conueniatur